

Vriendschaps- beleid

verbondenheid
eerlijkheid
verdraagzaamheid
vriendschap

verknopen

samenwerking

1. Inleiding

Wij willen als school werken aan een beleid tegen pesten waarbij zowel ouders, leerkrachten, directie, zorgteam en leerlingen betrokken zijn. Pesten heeft een grote impact op de ontwikkeling van een kind nu en later. Elk kind heeft recht op een veilige, stimulerende leeromgeving. Wij willen ons als school inzetten om pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Pesten zal nooit helemaal weg te denken zijn, daarom willen we ook nadenken over hoe we pestproblemen kunnen aanpakken. Een duidelijk uitgeschreven beleid zorgt ervoor dat de procedure voor iedereen duidelijk is. Ouders, leerkrachten, maar ook leerlingen moeten weten hoe pesten wordt aangepakt. Ze moeten ook weten dat we dit als school niet goedkeuren en zeker niet aan ons willen laten voorbijgaan. Dit willen we duidelijk stellen met een concreet beleid tegen pesten.

2. Visie

Ons pedagogisch project stelt duidelijk dat we binnen onze school onze kinderen willen laten schitteren als echte diamanten. We werken doorheen het jaar met vijf deugden. Elk jaar zetten we vijf andere deugden in de kijker. Dit schooljaar werken we rond behulpzaamheid, verantwoordelijkheid, vriendelijkheid, vertrouwen en dankbaarheid. Deze vijf deugden willen we ook inzetten tegen pesten. Op onze school krijgen kinderen alle kansen om zich volledig te ontplooiën met hoofd, hart en handen. We richten ons onderwijs zo in dat de kinderen zich ontwikkelen en dat ze beschikken over een positief zelfbeeld, gemotiveerd zijn voor wat er in en buiten de school gebeurt en dat ze zelf initiatief durven nemen. We zetten ook in op de talenten van de kinderen (cfr. visie ITI). We willen ook dat ze kunnen communiceren en samenwerken, zelfstandigheid aan de dag leggen en creatief en probleemoplossend omgaan met de wereld om hen heen en zelfgestuurd kunnen leren (cfr. pedagogisch project). Als school proberen we een preventieve aanpak te ontwikkelen waardoor het aantal pestgevallen daalt.

Wanneer het toch eens mis gaat, wil de school ingrijpen en zijn rol als opvoeder opnemen. We willen luisteren naar de betrokken leerlingen en in dialoog met elkaar tot oplossingen komen. Samen met de leerkracht, de directie en het zorgteam wilt de school zijn verantwoordelijkheid opnemen. We willen niet meteen bestraffend optreden, maar alle partijen aan het woord laten. We willen het verhaal achter het gedrag kennen. Samen met de leerlingen moet soms een weg worden afgelegd. Een open communicatie met ouders rond moeilijkheden en mogelijkheden kan dan vaak niet worden weggedacht.

3. Pesten

3.1. Wanneer kan ik spreken over pesten? Wat is pesten?

'Een persoon wordt gepest als hij/zij langdurig en herhaaldelijk bloot staat aan negatieve handelingen door één of meer personen.'

A. Vormen van pestgedrag

1. Direct: slaan, dreigen, uitlachen, uitschelden, vastbinden, spullen kapot maken, kwetsen via internet,...
2. Indirect: uitsluiten, negeren, roddelen, zwart maken, bezwarende foto's op internet plaatsen,...

B. Verschil tussen pesten en plagen

1. Niet alles dat niet leuk is, is pesten.
2. Eén keer een conflict of een ruzie is geen pesten.

<ul style="list-style-type: none"> - gebeurt gepland, bewust kwetsen - is systematisch en langdurig - ongelijke strijd, machtsverschil tussen kinderen - men wil iemand kwetsen - meestal een groep tegen één slachtoffer - steeds dezelfde pesters - langdurige pijn (lichamelijk / geestelijk) - de relaties met andere kinderen blijven slecht - minder goede sfeer in de groep - meestal pas vanaf 8 jaar 	<ul style="list-style-type: none"> - is onschuldig, gebeurt spontaan - is tijdelijk, van korte duur - speelt zich af tussen gelijke - is te verdragen, soms plezierig - meestal één tegen één - het is niet steeds dezelfde persoon die plaagt - korte draaglijke pijn - men is vlug terug vrienden - goede sfeer in de groep
= Pesten	= Plagen

3.2. Pesten

Het **herhaaldelijk en langdurig** uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk **geweld** door één of meer personen met de **bedoeling** het slachtoffer te kwetsen, te benadelen of **schade** te berokkenen. Slachtoffers hebben in deze situatie weinig tot geen verweer (**machtsonevenwicht**).

3.3. Sociale functie

Pesten duikt vooral op in een sociale omgeving. Pestkoppen zijn op zoek naar populariteit en status. Dit werkt als een soort drug bij de pester. Pesten kan je ook vergelijken met nepvitaminen. Ze denken dat ze zich er vaak beter door voelen. Op latere leeftijd hebben ze vaak een depressie. De pestkop gaat een machtsspel aan met wie zwakker staat (minder sociaal vaardig, geïsoleerd in de groep).

Als de groepssteun wegvalt, staken pestkoppen (in veel gevallen) hun machtsspel.

4. Gevolgen van pesten

Bij pesten zijn de gevolgen voor beide partijen (pester-gepeste) niet te onderschatten. Het is belangrijk dat beide partijen geholpen worden.

4.1 Gevolgen voor het slachtoffer

- Aanpassingsproblemen
- Zwakke cijfers
- Leerproblemen
- Concentratiestoornissen,
- Zware stress
- Enorm gevoelig
- Sociale angst
- Lichamelijke klachten: buikpijn, diarree, braakneigingen,...

- Gevoel van eenzaamheid
- Gevoel van wantrouwen
- Negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen
- ...

4.2 Gevolgen voor de pestende kinderen

- sociaal-emotionele problemen
- zelfbeeld
- zelfvertrouwen
- erbij willen horen vanuit 'dominantie' en 'macht'
- depressie
- agressie
- groot risico op afwijzing en isolement
- uitsluiting: geen vrienden meer over houden
- ...

5. Hoe pakken we pesten aan op onze school?

5.1. preventie

We willen als school vooral preventief aan het werk gaan, door te:

werken aan een positieve klassfeer/ schoolsfeer

- Elke klas en elke leerkracht werkt aan een positieve klassfeer. Wij willen er als school voor zorgen dat elke leerling graag naar school komt en zich goed voelt op school. We organiseren leuke activiteiten binnen en buiten de klas. De lessen worden ingekleed in thema's en er is ruimte voor verschillende werkvormen, kindgesprekken, ... We gaan dit 2 keer per schooljaar na met de klasscreenings en een bevraging bij de leerlingen van de lagere school over hoe ze zich voelen. De klasleerkrachten plannen ook met elk kind aansluitend hierop een kindcontact. Indien nodig volgt er nadien nog een gesprek met een zorgleerkracht en wordt het kind verder opgevolgd.
- Doorheen het jaar worden fijne feesten/ activiteiten georganiseerd op klasniveau (kerstfeest, sinterklaasfeest, verjaardagen die gevierd worden,...). Ook op schoolniveau organiseren we leuke activiteiten (schoolfeest, kwartiermakers, maandopeningen, projecten).
- Om de twee jaar gaan we op openluchtklassen met heel de lagere school. Deze openluchtklassen bevorderen een positieve klassfeer. Dit komt de sfeer op school en op de speelplaats ten goede.

werken aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het verwerven van een gevoelstaal

- Sociale vaardigheden kunnen in tal van omstandigheden hun nut bewijzen en spelen een belangrijke rol in het voorkomen en oplossen van conflicten en pesterijen. Zo organiseren we 5 keer per jaar een maandopening waarin een deugd aan bod komt. Rond deze deugd wordt zowel in de klas als klasoverschrijdend gewerkt.

- Op school werken we ook met de godsdienstmethode 'Sterren aan de hemel'. Een onderdeel in deze handleiding gaat over geweldloze communicatie. We werken met een 'jakhals' (iedereen heeft wel eens een minder goed moment) en een 'giraf' (deze kiest voor de goede weg). Deze twee dieren worden ook gebruikt bij het oplossen van conflicten.
- Juf Rita geeft wekelijks in de klassen van de lagere school een 3de uur godsdienst. De kinderen leren er hun emoties herkennen en een plek geven, ze ontdekken dat stilte en rust hen leidt naar inzicht, verdraagzaamheid en begrip.
- Werken in de klas met de pro-actieve cirkel (= kringgesprekken).
- Wanneer er veel onrust is in een klas, kunnen de leerkrachten juf Rita of juf Patsy inschakelen voor een meditatie of yogales.
- De deugden die aangebracht worden.
- Kindgesprekken bij juf Rita.

een internetetiquette op te stellen

In onze samenleving krijgen we ook meer en meer te maken met cyberpesten. Ook onze school ontsnapt hier niet aan. Daarom vinden we het ook belangrijk om ook tijd te maken voor dit aspect van pesten. In de derde graad wordt er een les gegeven rond cyberpesten en komen ze te weten welke impact dit op hun leven kan hebben.

volgende zaken te organiseren, aan te bieden :

- Mogelijkheid tot **voetballen**.
- **Muziek** op de speelplaats 2 keer per week.
- Op maandagmiddag en donderdagmiddag kunnen de kinderen die willen komen **lezen** in de leeshoek. We creëren zo een plek waar de kinderen tot rust kunnen komen.
- In de school vind je op verschillende plaatsen (aan secretariaat, aan bureel van directie en bureel van zoco) een brievenbus waarin kinderen een briefje kunnen achterlaten als ze gepest worden of als ze iemand zien gepest worden. Ze kunnen hier ook andere boodschappen achter laten over hun gevoelens.
- Op de speelplaats is er een speeltuig, een basketring, een tribune, evenwichtsparcours en tuimelrekken voorzien.
- Voor onze kleuters zijn er ook loopfietsen voorzien.
- **Middagsport** : twee keer per week organiseert de turnmeester middagsport.
- Elke vrijdagmiddag kunnen de kinderen deelnemen aan het **schoolkoor**.
- Jaarlijks doen we als school mee aan de week tegen pesten in de maand februari.
- wie nood heeft aan rust, kan maandagmiddag gaan eten in de **stilteklas**.
- In de **stilteklas** kunnen de kinderen ook tot rust komen wanneer ze het moeilijk hebben. Er kunnen ook conflicten met respect voor elkaar besproken worden. Kinderen leren er ook in elkaars schoenen staan.
- Bij mooi weer gaan de kinderen 's middags naar **de wei**. Daar hebben de kinderen voldoende plaats om zich uit te leven.

Hoe reageren in geval van 'pestgedrag'?

**Pesterijen melden is iets anders dan klikken.
Klikken doe je omdat je wilt dat iemand een straf krijgt.
Pesterijen melden doe je omdat je wilt dat het ophoudt.**

A) Hoe reageer ik als mijn kind gepest wordt?

- Neem je kind serieus.
- Laat je kind vertellen of opschrijven wat het heeft meegemaakt.
- Lees eventueel samen een boek over pesten.
- Vertel dat volwassenen vaak niets doen omdat ze niet zien of niet weten dat er gepest wordt.
- Zeg dat je samen met de leerkrachten gaat zorgen dat het pesten stopt.
- Neem contact op met de leerkracht, zorgcoördinator of directie om het pestprobleem te bespreken.
- Waarschuw je kind dat het een tijdje kan duren voordat het pesten ophoudt.
- Houd het onderwerp bespreekbaar
- Zoek hulp bij deskundigen als dit nodig blijkt.

B) Hoe reageer ik als ik van mijn kind hoor dat er andere kinderen gepest worden?

- Neem het pestprobleem serieus.
- Bespreek met je kind zijn/haar rol bij het pesten.
- Zoek samen met je kind naar mogelijkheden om er iets aan te doen.
- Meld het pesten aan de leerkracht, de zorgcoördinator of de directie.
-

C) Wie kan mij helpen?

- eigen school: leerkrachten, zorgcoördinator, directie
- CLB
- huisdokter

6. Aanpakken van pestgedrag

Tijdens het schooljaar 2021-2022 zijn we gestart met een nieuwe aanpak omdat we merkten dat niet elk kind zich even goed voelde op de speelplaats.

Eerst en vooral hebben we onze voormiddagspeeltijd opgedeeld in 3 groepen zodat de kinderen meer ruimte hebben om te kunnen spelen. Zoals vorig schooljaar wordt er ook in 3 groepen gegeten en gespeeld.

We vinden het belangrijk dat de ouders op de hoogte zijn van het gedrag van hun kind. Daarom gaan we dit communiceren via de agenda. Deze communicatie zal gebeuren aan de hand van een gekleurde sticker.

Er zijn 3 soorten stickers:

Rode sticker als we:

- Vechten (Stop! Hou daar mee op!)

- Pestgedrag vertonen
- Schelden
- Onbeleefd tegenspreken (2^e kans: Juf/meester, mag ik ook iets vertellen?)

Donderdag (herstelmiddag)

Kinderen die een rode sticker kregen, komen nadenken/schrijven bij onze zorgcoördinator en gaan met haar in gesprek.

Wanneer een kind 3 rode stickers gekregen heeft, worden naar school gevraagd voor een gesprek met directie en zorgcoördinator. Samen zullen we dan op zoek gaan naar de oorzaak van het gedrag van het kind en zoeken we naar een oplossing.

We denken ook aan onze zorgkinderen. Met hun noden zal rekening gehouden worden.

Oranje sticker als we ons niet houden aan deze afspraken:

- We zijn stil en rustig in de gang.
- We vragen om naar het toilet te gaan.
- We zitten op de tribune.
- We hebben respect voor het spelmateriaal.
- In de refter houden we ons aan de afspraken.

Groene sticker

Wanneer een kind gedurende een hele week geen oranje of rode sticker in de agenda kreeg, krijgt hij of zij een groene sticker. Een groene sticker wil dus zeggen dat dit kind zich voorbeeldig gedraagt op onze school.

We vragen aan de ouders om hieraan met ons mee te werken. Dit kunnen de ouders doen door met hun kind in gesprek te gaan als er een rode of oranje sticker in de agenda kleeft. Bij een groene sticker kan er door de ouder een complimentje gegeven worden.

Indien het pesten toch niet kan vermeden worden en het wordt gemeld of opgemerkt, kan er samen met de klas of school gewerkt worden aan het aanpakken van het probleem. Naast de pesters en de gepeste leerlingen zijn er immers ook andere leerlingen bij betrokken en ondervindt de klas ook de nadelige gevolgen hiervan. Wij willen als school maatregelen nemen die de betrokkenen en hun omgeving herstellen en versterken.

Volgende stappen worden ondernomen wanneer er gepest wordt:

Signaleren van het pestprobleem

Wanneer er een pestprobleem wordt gesignaleerd, wordt dit door de betrokken leerkracht onmiddellijk opgevolgd. Dit kan ook een zorgleerkracht, zorgcoördinator of directie zijn. De leerlingen kunnen zich ook wenden tot een vertrouwenspersoon of met een leerkracht die hij vertrouwt en bij wie hij zich veilig voelt. Deze opvolging gebeurt door onder andere gesprekken te houden met de betrokken kinderen.

Melden aan de zorgcoördinator

Wanneer er een kind gepest wordt, bespreekt de leerkracht dit met de zorgcoördinator tijdens een zorgoverleg. Op regelmatige tijdstippen worden de pester en de gepeste aangesproken om te zien hoe de situatie verloopt.

Gesprek met de ouders en het CLB

Indien het een hardnekkig probleem blijkt te zijn, zullen de ouders geïnformeerd worden en uitgenodigd worden voor een gesprek op school. Als blijkt dat de tussenkomst van het CLB vereist is, zullen ook zij een volwaardige gesprekspartner zijn. Bij een hardnekkig probleem gaan wij ook over tot het hanteren van de 'no-blame' aanpak. Het CLB begeleidt ons hierin. Het is een niet bestraffende, probleemoplossende methode om met pestproblemen om te gaan. Deze aanpak werkt groepsdynamisch en tracht via de invloed van de groepsleden het pestprobleem op te lossen. De pester(s), de meelopers en een aantal neutrale medeleerlingen gaan op zoek naar positieve voorstellen. Zo kunnen zij het slechte gevoel van het slachtoffer wegnemen of verminderen. De aanpak heeft niet tot doel de feiten in vraag te stellen of de pester te beschuldigen of te straffen.

7. Contact

Bij pestproblemen of andere problemen kan je steeds contact opnemen met de school of met het CLB.

7.1 Directie

Leen Wambacq

Email: directie@deleerheide.be

Tel: 02/452.70.45

7.2 Zorgcoördinator

Maja Vincx

Email: maja.vincx@deleerheide.be

Tel: 02/452.70.45

7.3 CLB

Annelies De Bruyne

Email: annelies.debruyne@clbnwb.be

Tel: 02/452.79.95

